

# REFERAT Miljøudvalget d. 31-01-2022

**Mødedato** Mandag d. 31. januar 2022 kl. 12:00

**Mødested** Mødeværelse 3

**Mødedeltagere** Martin Schmidt Konradsen, Ø, Ole Marcussen , A, Annette  
Lundgaard, V, Preben Friis-Hauge, V, Michael Nielsen, C, Karsten  
Byrgesen, D, Jørn Lehmann Petersen, A

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Valg af formand og næstformand.....                                                                               | 3  |
| Godkendelse af forretningsorden for miljøudvalget.....                                                            | 4  |
| Udvalgets opgaver i henhold til styrelsesvedtægten og delegationer.....                                           | 5  |
| Drøftelse af forventninger og ønsker til arbejdet i udvalget.....                                                 | 7  |
| Introduktion til jordforureningsområdet.....                                                                      | 8  |
| Tilsagn fra Miljøstyrelsen om midler til generationsforureninger.....                                             | 9  |
| Godkendelse af delegationer fra regionsrådet til administrationen på råstof- og jordforureningsområde.....        | 12 |
| Godkendelse af råstof tilladelse til efterbehandling på matr. 5f Tårup By, Gelsted i Middelfart Kommune.....      | 14 |
| Godkendelse af råstof tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding, Arnitlund, Vedsted i Haderslev Kommune..... | 16 |
| Godkendelse af tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. nr. 136 Stevning, Svenstrup.....           | 18 |
| Godkendelse af tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af sand, grus og sten 4a Fjelsted By, Fjelstede.....      | 20 |
| Orientering om årlig opfølgning på den regionale udviklingsstrategi for 2021.....                                 | 22 |
| Orientering om aktuelle sager.....                                                                                | 24 |
| Eventuelt.....                                                                                                    | 25 |
| Godkendelse af mødeplan for 2022.....                                                                             | 26 |
| Underskriftsside.....                                                                                             | 27 |

## **Punkt 1: Valg af formand og næstformand**

22/603

### **Sagsfremstilling**

Miljøudvalget skal vælge formand og næstformand.

### **Klimavurdering**

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

### **Indstilling**

Det indstilles:

At udvalget vælger formand og næstformand.

### **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Jørn Lehmann Petersen blev valgt til formand og Karsten Byrgesen til næstformand.

## **Punkt 2: Godkendelse af forretningsorden for miljøudvalget**

21/68681

### **Resumé**

Det foreslås, at der vedtages en forretningsorden for miljøudvalget.

### **Sagsfremstilling**

Der er udarbejdet forslag til en forretningsorden for miljøudvalget.

Forretningsordenen specificerer rammerne for udvalgets arbejde, herunder bl.a. rammerne for udvalgets mødevirksomhed, forberedelsen af dagsordener, beslutningsdygtighed, mødeledelse og tavshedspligt

Forretningsordenen bygger på den forretningsorden miljøudvalget vedtog i valgperioden 2018-2021. Der er alene indsat en bestemmelse i § 2 om virtuel deltagelse i udvalgets møder samt foretaget enkelte præciseringer.

Forretningsudvalget drøftede på møde den 18. august 2021 fordele og ulemper ved virtuelle møder. I den forbindelse tilsluttede forretningsudvalget sig det udarbejdede kodeks for afholdelse af hybridmøder. Kodeks er vedlagt til orientering.

### **Klimavurdering**

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

### **Indstilling**

Det indstilles:

At forretningsordenen for miljøudvalget godkendes.

### **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Indstillingen blev tiltrådt.

### **Bilag**

Forretningsorden for miljøudvalget

Bilag 1: Retningslinjer for foretræde

Kodeks for deltagelse i hybridmøder

## Punkt 3: Udvalgets opgaver i henhold til styrelsesvedtægten og delegationer

22/603

### Resumé

I styrelsesvedtægten fastlægges de stående udvalgs opgaver. De stående udvalg varetager efter delegation fra regionsrådet en række opgaver og kompetencer inden for udvalgenes ansvarsområder.

Udvalgets opgaver og delegationer beskrives i det følgende.

### Sagsfremstilling

Kommissorium for Miljøudvalget

Miljøudvalget har 7 medlemmer.

Stk. 2. Udvalget beskæftiger sig med regionens opgaver på miljø-, jordforurenings- og råstofområdet. Udvalget har på råstofområdet til opgave at fremme et paradigmeskifte med mere bæredygtig forvaltning af regionens råstoffer og fremme en cirkulær økonomi med ressourceoptimering og mere genanvendelse.

Stk. 3. Udvalget beskæftiger sig på miljø- og jordforureningsområdet med beskyttelse af regionens værdifulde grundvand og at prioritere regionens indsatser i forhold til de stadig flere og mere komplicerede forureningsstoffer.

Stk. 4. Udvalget beskæftiger sig desuden med regionens indsatser i forhold til store forureningssager i Region Syddanmark, herunder – i samarbejde med staten – den helt særlige miljøudfordring i regionen med oprensningen af de tre syddanske generationsforureninger.

Generelle delegationer

Grundlaget for udvalgenes arbejde er regionens vedtagne pejlemærker.

De stående udvalg varetager efter delegation fra regionsrådet følgende opgaver og kompetencer inden for udvalgenes ansvarsområder:

- Udvalgene forbereder sager til forelæggelse for regionsrådet inden for udvalgets område.
- Udvalgene kommer med anbefalinger og indstillinger til regionsrådet inden endelig beslutning i regionsrådet.
- Udvalgene udarbejder forslag til strategier, planer og politikker.
- Udvalgene tager initiativ til at udarbejde forslag til regionens overordnede mål og har ansvaret for at videreudvikle og følge op på opfyldelse af de opstillede mål.
- Udvalgene har løbende ansvar for at følge op på de konkrete service- og kvalitetsmål, som er fastlagt af regionsrådet.
- Udvalgene inddrager og sørger for dialog med regionens kommuner, borgere og andre relevante parter.
- Udvalgene kan komme med forslag til opfølgning på den årlige økonomiaftale indgået mellem regeringen og Danske Regioner.
- Udvalgene kommer med anbefalinger til udmøntningen af puljer inden for udvalgets område.

Derudover har udvalgene kompetence til:

- Gennemførelse af høringer.
- Besvarelse af henvendelser fra borgere.

Specifikke delegationer

Regionsrådet har delegeret følgende opgaver til miljøudvalget:

- Træffe beslutning om afslag på ansøgning om tillæg til gældende råstofplan.
- Samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan.
- Træffe beslutning om at en VVM-proces og tilhørende miljøkonsekvensrapport kan danne grundlag for administrations tilladelse, jf. råstofloven.
- Træffe beslutning om udarbejdelse af tilladelse efter råstofloven på arealer uden for graveområder i henhold til den vedtagne Råstofplan.
- Beslutte årligt arbejdsprogram for jordforureningsområdet.

Udvalget orienteres om følgende forhold vedr. administrative afgørelser:

- Udvalget orienteres årligt om arbejdet i henhold til jordforureningsloven, når den årlige indberetning til Miljøstyrelsen foreligger.
- Udvalget orienteres halvårligt om trufne afgørelser i henhold til råstoflovens § 7.
- Udvalget forelægges årligt en tilsynsrapport om gennemførte tilsyn med råstofindvindingen.

## **Klimavurdering**

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

## **Indstilling**

Til orientering.

## **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Til orientering.

## **Punkt 4: Drøftelse af forventninger og ønsker til arbejdet i udvalget**

22/603

### **Resumé**

Det foreslås, at udvalget drøfter forventninger og ønsker til arbejdet

### **Sagsfremstilling**

Udvalget drøfter forventninger og ønsker til arbejdet.

Udover at behandle de løbende sager, kan det f.eks. dreje sig om særlige temaer eller emner, møder med eksterne aktører og besøg/møder uden for huset.

### **Klimavurdering**

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

### **Indstilling**

Det indstilles:

At udvalget drøfter forventninger og ønsker til arbejdet.

### **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Udvalget drøftede forventninger og ønsker til arbejdet i udvalget.

## **Punkt 5: Introduktion til jordforureningsområdet**

22/603

### **Sagsfremstilling**

Administrationen vil på mødet give en introduktion til jordforureningsområdet.

Råstofområdet præsenteres på næste møde.

### **Klimavurdering**

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

### **Indstilling**

Til orientering.

### **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Til orientering.

## Punkt 6: Tilsagn fra Miljøstyrelsen om midler til generationsforureninger

07/7173

### Resumé

Miljøstyrelsen har i december 2021 givet første tilsagn om bevilling af midler til generationsforureningerne. Tre af Danmarks 10 generationsforureninger ligger i Region Syddanmark. Det drejer sig om Kærgård Klitplantage, det tidligere Grindstedsværkets fabriksgrund og Himmark Strand.

### Sagsfremstilling

Danske Regioner udarbejdede i 2020 en plan for indsatsen over for generationsforureninger. Planen blev senest opdateret 17. december 2021. I planen er der estimeret beløb til undersøgelser og oprensning af forureningerne. Med afsæt i denne plan er der på finansloven for 2021 afsat midler til oprensning. Der er afsat i alt 630 mio. kr. fordelt over fem år, og regionerne skal indsende årlige ansøgninger om midlerne

#### Kærgård Klitplantage

I perioden 1956-1973 deponerede det daværende Grindstedværket A/S stærkt forurenede spildevand i Kærgård Klitplantage med tilladelse fra myndighederne. Spildevandet stammede fra værkets produktion af vitaminer og lægemidler og blev transporteret til området i tankbiler. Deponeringen skete i seks gruber i klitområdet, beliggende i en afstand af 400-800 meter fra kysten. Efter deponeringens afslutning blev gruberne dækket med rent sand. Den samlede mængde spildevand er skønnet til 286.000 m<sup>3</sup>.

Fra gruberne er der sket en spredning af stoffer fra det deponerede spildevand. Det har medført forurening af jord og grundvand over et areal på ca. 500.000 m<sup>2</sup> og udsivning af stoffer til Vesterhavet over en kyststrækning på ca. 800 meter. Udsivningen af forurenende stoffer har medført, at der i dag er restriktioner for ophold i klitterne og på stranden samtidig med, at der er udstedt et badeforbud på 1.400 meter ud for gruberne.

I 2008-2009 og senere i 2014-2015 gennemførte regionen i et samarbejde med Miljøstyrelsen en afgravning af den kraftige forurenede jord i grube 1-4 ned til en ½ meter under grundvandsspejlet. I den forbindelse blev der fjernet ca. 7.000 tons forurenede jord. Det betyder, at det i dag udelukkende er den tilbageværende grundvandsforurening, som er en trussel mod mennesker og miljø. Samtidig har regionen gennemført undersøgelser af grube 5 og 6. Undersøgelserne har vist, at forureningen i disse to gruber er så begrænset, at den ikke udgør nogen risiko.

På baggrund af laboratorie- og pilotforsøg er det besluttet, at oprensningen af grundvandet under grube 1-4 skal gennemføres som en kombination af kemisk og biologisk oprensning. Oprensningen af grundvandet under gruberne blev igangsat i 2018, og den forventes færdig i 2027.

Restriktionerne i området forventes først at kunne ophæves ca. 15 år efter endt indsats. Den tilbageværende indsats forventes at kunne gennemføres for ca. 76 mio. kr., hvoraf 26 mio. kr. er bevilget med tilsagnet fra Miljøstyrelsen i december 2021.

#### Det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund

Produktion af medicinalvarer mv. på det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund siden 1924 har medført spild, deponering og udledning af forurenende stoffer i og omkring Grindsted såvel som i Kærgård Klitplantage.

Jordforureningerne i Grindsted efter det tidligere Grindstedværket findes i fire kildeområder: Fabriksgunden, banegravsdepotet, afløbsgrøften og Grindsted gl. losseplads.

Ud over disse jordforureninger har udledning af virksomhedens spildevand medført forurening af Grindsted-Varde Å-systemet og Grindsted Engsø. Af disse forureninger udgør kun forureningsfanen fra fabriksgunden for nuværende en dokumenteret risiko jf. Jordforureningsloven.

Der er fra fabriksgunden konstateret en massiv forurening i hele det øvre grundvandsmagasin, hvilket vil sige til ca. 80 meters dybde. Forureningen spredtes i sydvestlig retning med grundvandet under en stor del af Grindsted by mod Grindsted Å. Hovedparten af de mobile forureningsstoffer vurderes at være transporteret med grundvandet væk fra fabriksgunden, så den kraftigste forurening i grundvandet nu befinder sig mellem fabriksgunden og Grindsted Å.

Jf. regionernes fælles plan for generationsforureningerne gennemfører Region Syddanmark i perioden 2021-2024 (fase 1) forberedende undersøgelser samt afklaring af muligheder for oprensning af forureningsfanen i grundvandet umiddelbart inden udstrømning til Grindsted Å med henblik på at fjerne risikoen for miljøet.

Regionens igangværende indsatser består af undersøgelser, modelsimuleringer, forskning og udvikling samt fastlæggelse af målsætning for oprensning af stoffer uden fastsatte miljøkvalitetskrav.

Regionen forventer at gennemføre test af rensemetode i 2024 (del af fase 1) og ved vellykket test at kunne udbygge rensningsfaciliteten til fuld skala i 2025 (fase 2). Midler til oprensningen er ikke inkluderet i finanslovsbevillingen, men forventes forhandlet med staten i 2023. Det er endnu uvist, hvor lang tid rensningen ved Grindsted Å skal foregå.

De samlede omkostninger til undersøgelser og oprensning er estimeret til ca. 450 mio. kr., hvoraf de 4,4 mio. kr. er bevilget med tilsagnet fra Miljøstyrelsen i december 2021.

Det bemærkes, at regionen i 2019 og 2020 blev meddelt tilskud på i alt 50 mio. kr. til indsats over for de forureninger, der stammer fra tidligere tiders kemiproduktion på Grindstedværket. En del af midlerne er anvendt i Kærgård Klitplantage. Desuden finansieres en del af regionens nuværende indsatser over for forureningen fra det tidligere Grindstedværkets fabriksgrund og fra Grindsted gamle losseplads af disse midler.

## Himmark Strand

Strandområdet ved Himmark Strand på Als blev i 1950'erne og 1960'erne brugt til deponering og afbrænding af industriaffald, herunder klorholdige organiske opløsningsmidler og oliestoffer. Forureningen blev undersøgt første gang af Sønderjyllands Amt i 1993 og er siden blevet undersøgt flere gange. De seneste undersøgelser viser, at forureningen i stort omfang har spredt sig ud under havet, og at recipienten (Lillebælt) er påvirket af forureningen. Der er særligt fokus på stoffet vinylchlorid, der er et kræftfremkaldende nedbrydningsprodukt fra de klorerede opløsningsmidler.

Afværge af forureningen ved Himmark Strand sker ved opgravning. I forbindelse med oprensningen skal der bl.a. graves ude i havet, og derfor skal der etableres dæmninger, som skal sikre, at der kan graves tørt. Forurenet jord køres bort til ekstern jordbehandling, mens rent jord genbruges. Det er estimeret, at omkring 122.000 m<sup>3</sup> jord skal håndteres, hvoraf ca. 65.000 m<sup>3</sup> forurenet materiale kræver ekstern behandling.

Projektets formål er – til gavn for borgere og natur – at oprense forureningen til et niveau, hvor den ikke længere udgør en risiko for vandmiljøet. Fjernelse af risikoen for vandmiljøet forventes at medføre, at restriktionerne for den rekreative anvendelse af de offentligt tilgængelige arealer kan fjernes.

Processen med at indhente tilladelser er i gang, og de nødvendige tilladelser forventes i hus i 2. halvår 2022, hvorefter oprensningen igangsættes. Oprensningen forventes færdig 2024. Den samlede oprensning er estimeret til ca. 174 mio. kr., hvoraf Danfoss bidrager med 25 mio. kr. Med tilsagnet fra Miljøstyrelsen i december 2021 er der bevilget 4 mio. kr. til indsatsen.

## **Klimavurdering**

Dagsordenpunktet er ikke klimavurderet

## **Indstilling**

Til orientering

## **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Til orientering.

## **Bilag**

Fra Danske Regioner: Bilag - plan for generationsforureninger

## **Punkt 7: Godkendelse af delegationer fra regionsrådet til administrationen på råstof- og jordforureningsområdet**

21/65932

### **Resumé**

Med henblik på at sikre en hurtig og smidig proces og sagsbehandling til gavn for borgere og virksomheder foreslås en række delegationer til administrationen.

### **Sagsfremstilling**

Når en borger eller virksomhed har kontakt til regionen på råstof- og jordforeningsområdet, har hastigheden af sagsbehandlingen ofte betydning for deres oplevelse af den service, de får. Med henblik på at sikre en hurtig og smidig proces og sagsbehandling til gavn for borgere og virksomheder foreslås derfor en række delegationer til administrationen.

Konkret foreslås følgende delegationer til administrationen:

#### **Råstofområdet**

- At meddele tilladelse til og afslag på ansøgninger om råstofindvinding efter råstoflovens § 7. Dog forelægges sager, hvor der er særlige forhold af politisk karakter, og hvor der er et råderum.
- At træffe afgørelse i råstofsager om VVM screening og VVM pligt efter reglerne i lov om VVM (Vurdering af Virkning på Miljøet).
- At føre tilsyn med råstofgrave, herunder lovliggøre ulovlige forhold samt øvrig håndhævelse.
- At give udtalelser til kommuner om arealanvendelser i relation til råstofplanen, herunder i sager af underordnet karakter at samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan.

#### **Jordforureningsområdet**

- At meddele dispensation fra forbuddet om at tilføre jord til råstofgrave, når der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg eller en anvendelig grundvandsressource, jf. jordforureningslovens § 52.

Administrationen forestår i øvrigt administrationen af jordforureningsloven.

I seneste valgperiode var ovenstående delegation gældende, dog med den undtagelse, at afgørelser om tilladelser og afslag på ansøgninger om råstofindvinding blev fastholdt i Miljøudvalget. Der har i den 4 årige periode været ganske få sager, hvor udvalget har ønsket at få yderligere oplysninger inden endelig beslutning. Dette skal ses i forhold til, at regelsættet for tilladelserne giver et relativt lille råderum i fastsættelsen af vilkår. For at fastholde politisk inddragelse i særlige sager, er der i første punkt tilføjet: ”Dog forelægges sager, hvor der er særlige forhold af politisk karakter, og hvor der er et råderum”.

Orientering til Miljøudvalget

Udvalget orienteres om følgende forhold vedr. administrative afgørelser, jf. punkt 3 på dagsordenen:

- Orienteres årligt om arbejdet i henhold til jordforureningsloven, når den årlige indberetning til Miljøstyrelsen foreligger.
- Orienteres halvårligt om trufne afgørelser i henhold til råstoflovens § 7 og jordforureningslovens §52.
- Forelægges årligt en tilsynsrapport om gennemførte tilsyn med råstofindvindingen.

## **Klimavurdering**

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

## **Indstilling**

Det indstilles:

At udvalget anbefaler regionsrådet, at der delegeres følgende til administrationen:

- At meddele tilladelse til og afslag på ansøgninger om råstofindvinding efter råstoflovens § 7. Dog forelægges sager, hvor der er særlige forhold af politisk karakter, og hvor der er et råderum.
- At træffe afgørelse i råstofsager om VVM screening og VVM pligt efter reglerne i lov om VVM.
- At føre tilsyn med råstofgrave, herunder lovliggøre ulovlige forhold samt øvrig håndhævelse.
- At give udtalelser til kommuner om arealanvendelser i relation til råstofplanen, herunder i sager af underordnet karakter at samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan.
- At meddele dispensation fra forbuddet om at tilføre jord til råstofgrave, når der ikke er risiko for forurening af vandindvindingsanlæg eller en anvendelig grundvandsressource, jf. jordforureningslovens § 52.

## **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

## **Punkt 8: Godkendelse af råstoftilladelse til efterbehandling på matr. 5f Tårup By, Gelsted i Middelfart Kommune**

15/15458

### **Resumé**

Der er udarbejdet forslag til råstoftilladelse til efterbehandling på matr. 5f Tårup By, Gelsted, som ligger ca. 1 km sydøst for Gelsted i Middelfart kommune. Hele arealet efterbehandles til landbrugsmæssig drift, og der skal tilkøres 3.000 m<sup>3</sup> rent jord. Arealet ligger i graveområdet "Gelsted" for sand, grus og sten i Råstofplan 2020.

### **Sagsfremstilling**

Der er udarbejdet en tilladelse til efterbehandling på matr. nr. 5f Tårup By, Gelsted. Det ansøgte areal er på 2,8 ha. Råstofferne er indvundet på arealet, og der skal således alene foretages efterbehandling med yderligere 3.000 m<sup>3</sup> tilkørt jord. Der er siden den seneste tilladelse i 2019 tilkørt ca. 30.000 m<sup>3</sup> rent jord.

Det ansøgte projektareal er beliggende inden for de udpegede graveområder i Region Syddanmarks Råstofplan 2020.

Det ansøgte areal er en del af et større graveområde, som siden 2015 har været under afvikling og reetablering. Den seneste tilladelse til efterbehandling på matr. 5f Tårup By, Gelsted blev meddelt i 2019 af regionen. Denne tilladelse udløb i foråret 2021 uden, at efterbehandlingen var færdiggjort. I tidligere tilladelse fra Fyns Amt var der vilkår om, at arealet skulle efterbehandles med tilkørt jord, således at arealet kunne anvendes til landbrugsdrift af lodsejeren. Efter udløb af amtets tilladelse har lodsejer sammen med Genvej A/S arbejdet med en ansøgning om modtagelse af rent jord.

I forbindelse med efterbehandlingen vil der i perioder være en del lastbiltrafik til arealet via de lokale veje. Den samlede lastbiltrafik svarer til ca. 150 lastbiler (20 m<sup>3</sup>/lastbil), men intensiteten af lastbiler afhænger af den tilgængelige jord i området. Der er ansøgt om at anvende en bulldozer på arealet til at flytte og placere den tilkørte jord. Der vil være en støjpåvirkning i forbindelse med efterbehandlingen, idet der ikke vil være støjvælde omkring arealet. Det forventes, at støjniveauet vil kunne holde sig under de gældende grænseværdier i dagtimerne i perioden fra kl. 7 til kl. 18. Der er derfor stillet vilkår i tilladelsen om, at efterbehandlingen kun må foregå inden for dette tidsrum.

I efterbehandlingen stilles der vilkår om, hvor den tilkørte jord må placeres i forhold til skel og et forsyningskabel langs med Tårup Udlod. Derudover er der vilkår om grubning af arealet for at løsne fastkørt jord, og at evt. dræn ikke må have forbindelse til den nærliggende sø.

Der er syv ejendomme beliggende rundt om projektarealet, som kan blive berørt af efterbehandlingen, i forhold til støj og den afledte trafik til og fra arealet.

I forbindelse med partshøringen er der indkommet to høringssvar fra henholdsvis ansøgers rådgiver og naboer til arealet.

Ansøgers rådgiver er kommet med nogle spørgsmål i forhold til blandt andet driftsvilkår. Administrationen har tilrettet et driftsvilkår, så det harmonerer med ansøgningen og administrationens vurdering af sagen.

Naboer har beskrevet sagsforløbet igennem de seneste mange år. Naboer mener, at der er tilkørt tilstrækkeligt med jord, og at arealet bør være færdigbehandlet den 1. april 2022. Derudover mener naboerne at arbejdet vil forstyrre dyre- og fuglelivet og omkringboende. Naboerne nævner også at der tidligere er blevet tilkørt 10.000 m<sup>3</sup> forurenet jord.

Administrationen har lavet en detaljeret droneopmåling af arealet. På baggrund af opmålingen har administrationen vurderet, at der mangler at blive tilkørt 3.000 m<sup>3</sup> jord for at arealet efterfølgende kan anvendes til landbrugsdrift. Administrationen har forlænget perioden med 9 måneder for at sikre at efterbehandlingen kan blive færdig i tørre perioder. Det er erfaringsmæssigt svært at arbejde med tilkørt jord i våde og regnfulde perioder. Administrationen har tidligere modtaget oplysninger om forurenet jord på arealet. Administrationen har tidligere været i dialog med Middelfart Kommune om spørgsmålet. Administrationen har ikke fundet oplysninger om den tilkørte jord eller andre relevante oplysninger, som har givet grundlag for at undersøge arealet eller pålægge ansøger/lodsejer om at gøre det.

## **Klimavurdering**

Der er tale om fortsættelse af en igangværende efterbehandling med en mindre mængde tilkørt jord på matr. 5f Tårup By, Gelsted. Den største klimapåvirkning sker fra selve transporten af jorden samt flytning af jorden på arealet.

## **Indstilling**

Det indstilles:

At udvalget godkender den udarbejdede råstoftilladelse til efterbehandling til udsendelse.

## **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Indstillingen blev tiltrådt.

## **Bilag**

Bilag 1 - Råstoftilladelse til efterbehandling

Bilag 2 - Kortbilag til råstoftilladelse

## **Punkt 9: Godkendelse af råstoftilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding, Arnitlund, Vedsted i Haderslev Kommune**

20/21673

### **Resumé**

Der er udarbejdet et arealtillæg til en nuværende råstoftilladelse ejet af Eigil Jensen A/S til indvinding af sand, grus og sten ved Vedsted i Haderslev Kommune. Arealtillægget er den nordlige del af matr. nr. 24 Arnitlund, Vedsted. Arealet udgør 1,1 ha. og der forventes en årlig indvinding på op til 200.000 m<sup>3</sup> i sammenhæng med hovedtilladelsen. Tilladelsen gælder til 2026, og efterbehandlingen vil ske til landbrug uden fremtidig brug af gødning og pesticider.

Arealet ligger i graveområde for sand, grus og sten i Råstofplan 2020.

### **Sagsfremstilling**

Regionen meddelte i april 2016 en 10 årig tilladelse, til Eigil Jensen A/S, til indvinding af 200.000 m<sup>3</sup> råstoffer årligt, heraf op til 80.000 m<sup>3</sup> under grundvandsspejl, på 11 ha på matr. nr. 177, 234 og del af matr. nr. 182 Arnitlund, Vedsted i Haderslev Kommune. Matriklerne ligger ved Sønderhedevej der befinder sig mellem landsbyerne Arnitlund og Abkær.

Eigil Jensen A/S har ansøgt om et arealtillæg til gravetilladelsen på matr. nr. 177, 234 og del af matr. nr. 182. Arealtillægget består af den nordlige del af matrikel 24 Arnitlund, Vedsted der befinder umiddelbart øst for de af hovedtilladelsen nævnte matrikler og har på nuværende tidspunkt status som landbrugsmark.

Der er ansøgt om fortsat indvinding af op til 200.000 m<sup>3</sup> sand, grus og sten pr. år, heraf op til 80.000 m<sup>3</sup> under grundvandsspejlet og om udkørsel via Sønderhedevej. Der planlægges etablering af støjvolde af muld og overjord ud for den sydligt beliggende ejendom på matr. nr. 24 Arnitlund, Vedsted øst med henblik på at mindske støv og støj gener.

Der søges om efterbehandling til landbrug uden brug af gødning og pesticider.

Arealet er udlagt som graveområde for sand, grus og sten i Region Syddanmarks gældende Råstofplan 2020 og ligger uden for lokal- og andre planer. Projektarealet fremgår af oversigtskortet på bilag 1.

Der er foretaget en indledende høring af ansøgningen hos Haderslev Kommune, Museum Sønderjylland, Vejdirektoratet samt en besigtigelse af projektarealet med deltagelse af ansøger, kommune og region. Museet har oplyst, at der ikke er registreret fortidsminder inden for det ansøgte råstofareal, samt at risikoen for at støde på fortidsminder er lav.

Regionen har screenet projektet og afgjort, at projektet ikke kræver en miljøkonsekvens vurdering. Afgørelsen er ikke påklaget.

Da der graves tæt på Flyvestation Skrydstrup, er der stillet vilkår om, at der under gravningen ikke må dannes et vandspejl, der overstiger 0,5 hektar, for at forebygge at fugle flokkes i et knudepunkt for flytrafik.

Vilkår i hovedtilladelsen, som ikke er berørt af dette tillæg, fortsætter uændret, hvilket blandt andet indebærer fortsat indvinding af 200.000 m<sup>3</sup> sand, grus og sten årligt ind til april 2026. Indvinder har dog meddelt til regionen, at indvinder forventer at efterbehandlingen på matriklerne fra hovedtilladelsen snart kan godkendes og frigives.

Der er foretaget en partshøring af udkast til tillægget. Der indkom et høringsvar fra Haderslev Kommune, som har ønsker til formuleringer i tilladelsen omkring retningslinjer, der gør sig gældende, hvis grusvejen Sønderhedevej ønskes sænket i forbindelse med råstofindvindingen. Disse begrænsede ændringer er blevet inkluderet i tilladelsen. Der er ligeledes rettet en illustration i bilag 2 der viser områder, hvor indvinder skal overholde skråninger efter vejloven

.

Der er ikke indkommet høringssvar fra naboer eller andre parter, der ønsker nye særlige hensyn eller andre tiltag.

## **Klimavurdering**

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

## **Indstilling**

Det indstilles,

At udvalget godkender det udarbejdede tillæg til gravetilladelse til udsendelse.

## **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Indstillingen blev tiltrådt.

## **Bilag**

Tilladelse til råstofindvinding på matr. nr. 24 Arnitlund, Vedsted

Oversigtskort.pdf

Oversigtskort 2.pdf

# **Punkt 10: Godkendelse af tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr. nr. 136 Stevning, Svenstrup**

19/19279

## **Resumé**

Der er udarbejdet en råstoftilladelse til indvinding af sand, grus og sten på del af matr. nr. 136 Stevning, Svenstrup, Sønderborg Kommune. Arealet udgør 3 ha, og ansøger forventer en årlig indvinding på op til 60.000 m<sup>3</sup>. Tilladelsen gælder 10 år frem, og efterbehandling vil ske til natur med sydvendte skrænter og uden brug af gødning og pesticider. Arealet ligger i graveområde for sand, grus og sten udlagt i Råstofplan 2016 og 2020.

## **Sagsfremstilling**

Ansøger har søgt om tilladelse til indvinding af sand, grus og sten på en del af matr. nr. 136 Stevning, Svenstrup, Sønderborg Kommune. Projektarealet er beliggende ca. 1,2 km syd for Stevning på Nordals og anvendes som landbrugsjord. Der er søgt om indvinding af op til 60.000 m<sup>3</sup> sand, grus og sten pr. år over grundvandsspejlet og om udkørsel via Dalvej til Egebjergvej. Der søges om efterbehandling til natur med skråninger og uden brug af gødning og pesticider.

Projektarealet fremgår af oversigtskortet på bilag 1.

Der er foretaget en indledende høring af ansøgningen hos kommune og museum, samt en besigtigelse af projektarealet med deltagelse af ansøger, kommune og region.

Sønderborg Kommune har meddelt adgangstilladelse efter vejloven til udkørsel til Dalvej og Egebjergvej. Museet har vurderet, at der er høj risiko for at støde på fortidsminder inden for det ansøgte råstofområde, og museet anbefaler derfor en arkæologisk forundersøgelse forud for anlægsarbejdet.

Regionen har screenet projektet og afgjort, at projektet ikke kræver en VVM redegørelse, da råstofindvindingen vurderes ikke at have nogen væsentlig negativ effekt på miljøet. Afgørelsen har været påklaget.

Klager har anført at projektet vil medføre støj- og støvgener, at projektet vil medføre trafikal påvirkning og kørsel med lastbiler vil være til fare for den øvrige trafik, at der i området findes en række beskyttede arter herunder salamander, frøer, firben og flagermus, at råstofgravningen vil medføre påvirkning af nærliggende § 3 område, at der er grundvandsreservoir tæt på projekt området, at den kumulative påvirkning som følge af planlagt minkfarm og solcelleanlæg og råstofindvinding ikke er vurderet, at der kan være fare for sammenstyrtning og at råstofkvaliteten er for ringe. Klager fik ikke medhold i klagen.

Der er foretaget en partshøring af udkast til tilladelsen. Der er kommet høringssvar fra Museum Sønderjylland, som har noteret at tidligere høringssvar er indarbejdet i udkastet til tilladelsen.

## **Klimavurdering**

Det forventes at råstofressourcen vil blive anvendt lokalt, da der forventes at være en lokal efterspørgsel på sand, sten og grus til bundsikringsmaterialer pga. byggeri i lokalområdet. Ansøger vil gerne imødekomme denne lokale efterspørgsel med indvindingstilladelsen. Der indvindes ikke råstoffer i dag, og råstofforekomsten vurderes derfor, at kunne bidrage til den lokale forsyning på Nordals. Udnyttes ressourcen ikke i Stevning, vil råstofferne skulle findes et andet sted i regionen.

Den største klimapåvirkning sker fra selve transporten og placering af råstofgrave i forhold til forventet anvendelsessted for at mindske transporten ligger i arbejdet med råstofplanen og ikke i den enkelte tilladelse. Ved tilladelse til råstofgravning fjernes en ikke fornybar ressource. Administrationen arbejder med omstilling til mere bæredygtig råstofforvaltning, jf. Råstofplan 2020.

## **Indstilling**

Det indstilles,

At udvalget godkender den udarbejdede tilladelse til udsendelse.

Bilag:

- Bilag 1. Kort I og II
- Bilag 2. Råstoftilladelse, del af matr. nr. 136 Stevning, Svenstrup.

## **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Indstillingen blev tiltrådt.

## **Bilag**

Bilag 1. Kort

Bilag 2 - Råstoftilladelse Svenstrup med bilag

# **Punkt 11: Godkendelse af tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af sand, grus og sten 4a Fjelsted By, Fjelsted i Middelfart Kommune**

20/63825

## **Resumé**

Der er udarbejdet et forslag til en tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af sand, grus og sten. Tilladelsen giver ansøger lov til at indvinde 150.000 m<sup>2</sup> sand, grus og sten årligt på 2,3 ha af matr.nr. 4a Fjelsted By, Fjelsted i Middelfart Kommune

## **Sagsfremstilling**

Grusgrav Fyn ApS v/ Peter M. Hansen har søgt om tilladelse til at indvinde 150.000 m<sup>3</sup> råstoffer årligt (heraf optil 30.000 m<sup>2</sup> under grundvandsspejl), på 2,3 ha af matr.nr. 4a, Fjelsted By, Fjelsted i Middelfart Kommune, herefter kaldet projektarealet. Råstofferne er egnede til vejmaterialer og som betontilslag. Der vil blive gravet til ressourcens bund, som forventes at være 15 – 20 m under terræn. Der vurderes at der maksimalt kan graves 19 meter under terræn, grundet maskinel formåen og hensynet til skråningsanlæg.

Der ligger et beskyttet jorddige ved den sydlige grænse af projektarealet samt to kortlagte forurenede grunde vest og syd for det ansøgte areal, som regionen har haft monitoreret gennem flere år.

Projektarealet udgøres af en bakke, der på to sider (mod syd og øst) grænser op til den efterbehandlede grusgrav - kaldet Ridderstien Grusgrav. Inden for en afstand af ca. 150 meter fra projektarealerne ligger tre beboelsesejendomme. Ca. 300 meter nord for arealet ligger Fjelsted by. Transport af råstofferne, vil ske mod syd og fordele sig mod øst og vest via Store Landevej, og dermed vil der ikke ske en forøgelse af trafik forbi de nævnte ejendomme.

Der har for år tilbage været påbegyndt indvinding på dele af projektarealet, og der er både en meget stejl skrænt/ vold og et kegleformet hul, der er uskønt og ubrugeligt i sin nuværende form. Der er derfor i samarbejde med Middelfart kommune og lodsejer udarbejdet en efterbehandlingsplan, der - under hensyn til det omgivende landskab - indbefatter skelgennemgravning. Herved gøres arealet mere harmonisk og brugbart som naturareal, når ressourcen er færdiggravet.

Projektarealet er udlagt til graveområde i gældende Råstofplan.

Administrationen har truffet afgørelse om, at det aktuelle projekt ikke kræver udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Der er ikke indkommet klager over screeningsafgørelsen.

Der er foretaget en indledende høring af ansøgningen, hvor der indkom høringssvar fra Middelfart Kommune, Odense Bys Museer og Region Syddanmarks jordforureningsafdeling.

Middelfart Kommune har bemærket, at grundvandsbeskyttelsen bør sikres ved en række vilkår. Kommunen har efterfølgende meddelt tilladelse til at grave under grundvandsspejl, med vilkår der sikrer grundvandsbeskyttelsen, dispensation til tilstandsændring af sø samt dispensation til nedlæggelse af beskyttet dige.

Odense Bys Museer anbefaler en arkæologisk forundersøgelse, før indvindingen iværksættes. Regionen opfordrer ansøger til at kontakte museet i god tid inden afrømning af muld opstartes.

Region Syddanmarks jordforureningsafdeling har bemærket, at der gennem flere år har foregået en afværgepumpning og monitorering af forurening på nabolokaliteterne. Grundet manglende fund er indsatsen afsluttet, og det vurderes som usandsynligt, at forureningsfanen vil nå det nye graveområde. De kortlagte grunde ses således ikke som en potentiel miljømæssig trussel.

Udkastet til tilladelse har været i partshøring. Middelfart Kommune har bemærket, at den af dem meddelte dispensation til nedlæggelse af et beskyttet dige ikke var indeholdt i udkastet til tilladelsen. Dispensationen er efterfølgende medtaget som bilag 9 i tilladelsen.

## **Klimavurdering**

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

## **Indstilling**

Det indstilles,

At miljøudvalget godkender den udarbejdede tilladelse til udsendelse.

## **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Indstillingen blev tiltrådt.

## **Bilag**

Kortbilag

Råstoftilladelse 4aFjelsted By Fjelsted inkl bilag

## **Punkt 12: Orientering om årlig opfølgning på den regionale udviklingsstrategi for 2021**

21/44557

### **Resumé**

Den årlige opfølgning på udviklingsstrategien ”Fremtidens Syddanmark” for 2021 forelægges til orientering.

### **Sagsfremstilling**

Det fremgår af den regionale udviklingsstrategi 2020-2023, at status og udvikling inden for de seks strategispor vil blive fulgt i en samlet årlig publikation. Den årlige opfølgning på udviklingsstrategien ”Fremtidens Syddanmark” for 2021 er vedlagt som bilag.

I lighed med sidste års opfølgning indeholder publikationen, ud over de indledende afsnit, et dobbelttopslag for hvert strategispor med beskrivelse af nogle af de mest væsentligste igangsatte indsatser i 2021 på den ene side samt en beskrivelse og illustration af indikatorer og nøgletal på den anden side.

Herudover indeholder publikationen en opfølgning på de fire tværgående temaer i udviklingsstrategien, samt et afsnit om hvordan FN’s verdensmål indtænkes i de regionale indsatser.

Som det fremgår af opfølgningen, så er der god fremdrift på udmøntningen af strategien inden for alle strategispor. I 2021 er der kommet mange nye vigtige indsatser til, og der er arbejdet videre med de længerevarende indsatser, der tidligere var sat i gang.

Et eksempel på en længerevarende indsats er klimaindsatsen, der fortsat i 2021 var højt på dagsordenen. I partnerskabet ”DK2020” blev der skruet op for samarbejdet med de syddanske kommuner om klimahandleplaner, ligesom Region Syddanmarks interne klimahandlingsplan kom på plads, og energiforbruget var fortsat faldende.

Et eksempel på en vigtig indsats, der blev igangsat i 2021 er ”Dansk-tysk udviklingsalliance”, der skal løfte det dansk-tyske samarbejde til et nyt niveau. I sommeren 2021 indgik Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten en fælles erklæring om fornyet samarbejde. ”Dansk-tysk udviklingsalliance” indgår som et centralt element i erklæringen og skal blive en ekstra motor i samarbejdet med Tyskland fremadrettet.

### **Proces**

Opfølgningen forelægges udvalget for regional udvikling på mødet den 25. januar 2022 med indstilling om anbefaling af godkendelse over for regionsrådet, der behandler sagen på mødet den 28. februar 2022. Frem mod endelig vedtagelse af publikationen kan der fortsat ske mindre redaktionelle ændringer i publikationen.

### **Klimavurdering**

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet den ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

### **Indstilling**

Til orientering.

### **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Til orientering.

## **Bilag**

Opfølgning regional udviklingsstrategi for 2021

## **Punkt 13: Orientering om aktuelle sager**

22/603

### **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Administrationen orienterede om et kommende brev til miljøministeren fra regionsrådsformanden og borgmesteren i Billund om forureningerne i Grindsted og om sag om manglende mulighed for påkørsel af jord til færdiggravet grusgrav i Uge, som administrationen er i dialog med borgeren om. Endelig gav administrationen gav en status på arbejdet med PFAS.

## **Punkt 14: Eventuelt**

22/603

### **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Intet.

## **Punkt 15: Godkendelse af mødeplan for 2022**

22/603

### **Resumé**

Mødeplan for 2022 skal godkendes.

### **Sagsfremstilling**

Der foreslås følgende mødeplan for 2022:

- Mandag den 7. marts kl. 12-14
- Torsdag den 31. marts, kl. 9-11
- Mandag den 2. maj, kl. 11-13
- Mandag den 30. maj, kl. 12-14
- Mandag den 8. august, kl. 12-14 - Foreløbig reservation
- Mandag den 5. september, kl. 12-14
- Mandag den 3. oktober, kl. 12-14
- Mandag den 7. november, kl. 12-14
- Tirsdag den 29. november, kl. 11-13

Møderne er koordineret med møder i regionsrådet, forretningsudvalget og øvrige udvalgsmøder i Region Syddanmark i 2022.

### **Klimavurdering**

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

### **Indstilling**

Det indstilles:

At mødeplanen for 2022 godkendes.

### **Beslutning i Miljøudvalget den 31-01-2022**

Mødeplanen for 2022 blev godkendt.

Næste møde er mandag den 7. marts 2022 kl. 12.00 – 14.00.

## **Punkt 16: Underskriftsside**